

PERSMEDEDELING

OPDRACHTHOUDER COÖRDINATIE AANPAK PFAS-VERONTREINIGING
VOOR DE VLAAMSE REGERING, KARL VRANCKEN

29 maart 2022

2^{DE} RAPPORT PFAS-OPDRACHTHOUDER: TIJD VOOR ACTIE MET AANGEPAST PFAS-NORMENKADER

PFAS-opdrachthouder Karl Vrancken heeft vandaag de hoofdlijnen van zijn tweede rapport voorgesteld. Dit rapport ligt aanstaande vrijdag ter informatie voor aan de Vlaamse regering. Grootste blok in dat rapport: het voorstel aan de regering tot een bijgesteld handelingskader voor PFOS- en PFAS-normeringen in zowat alle milieucompartimenten. Nog deze week komt ook een tool online waarop burgers eenvoudig kunnen kijken of hun perceel in een verontreinigde zone ligt. Op een kaart van Vlaanderen staan de 800 (brandweer-)sites met de bijhorende huidige aanbevolen *no regret*-maatregelen.

De voorbije maanden draaiden niet alleen rond het verzamelen van informatie en data. Ook het overleg met alle mogelijke stakeholders werd steeds belangrijker. Het was noodzakelijk om zoveel mogelijk betrokken partijen mee te krijgen in een constructieve, oplossingsgerichte benadering. De rondetafel op 14 februari in Zwijndrecht, waar voor de eerste keer vertegenwoordigers van 3M én Lantis in een overleg zaten met burgerbewegingen en administraties, was in dat opzicht erg belangrijk. Begin januari kregen de stakeholders het eerste deel van het tweede rapport, waarin alle onderzoeken werden gebundeld, met de vraag om hun feedback en verwachtingen te schetsen. Die feedback is grotendeels verwerkt in de andere delen van dit tweede rapport. Het toont de meerwaarde aan van de dialoog met de stakeholders.

Omdat we vandaag weten dat PFAS geen probleem is van alleen Zwijndrecht, werd in de zomer gestart met het inventariseren van alle mogelijke risicolocaties in Vlaanderen. Dat proces wordt nu concreet in een online toepassing waar alle Vlamingen kunnen opzoeken of ze wonen in een gebied met een PFAS-verontreiniging, of niet, en welke *no regret*-maatregelen er gelden. [Deze tool is vanaf nu te raadplegen op de PFAS-website.](#)

Na ruim negen maanden is de PFAS-opdracht op een kantelpunt gekomen: tijd voor actie. PFAS-opdrachthouder Karl Vrancken: “De voorbije maanden hebben we samen met tientallen experts aan kennisopbouw gedaan. We zijn nu misschien wel de regio met de meest up to date kennis over PFAS in de wereld. Dat geeft ons nu heel veel handvaten om tot actie over te gaan. De inwoners van alle risicogebieden, Zwijndrecht op kop, hebben nu nood aan concrete stappen.”

Om een sterk Vlaams beleid mogelijk te maken, is het nodig om de regelgeving rond PFAS-waarden en normen te actualiseren en te verstrengen. De expertengroep van Team Opdrachthouder heeft de voorbije weken een tandje bijgestoken om aan dat handelingskader te werken.

“Op basis van de beschikbare Vlaamse en internationale data, internationale kaders en kennisplatformen, werd een realistisch voorstel uitgewerkt om de blootstelling in Vlaanderen en de verdere verspreiding van de PFAS-verontreiniging zoveel mogelijk te beperken. Dit tijdelijk handelingskader bevat voorstellen voor nieuwe toetsingswaarden voor bodem, grondverzet, grondverbeteraars, grondwater, drinkwater, afvalwater, bemalingswater, oppervlaktewater, zwem- en recreatiewater en lucht. Het is nu aan de beleidsmakers om dit voorstel om te zetten in regelgeving en dit te implementeren”, zegt PFAS-opdrachthouder Karl Vrancken.

De opdrachthouder benadrukt dat het om een tijdelijk handelingskader gaat. De snelle wetenschappelijke evoluties, de verdere inzichten over de transfer van PFAS uit bodem naar gewassen en eieren, de evoluerende kennis over het relatieve belang van de verschillende blootstellingsroutes zullen in de komende maanden en jaren voor bijkomende inzichten zorgen. Die hebben op hun beurt stuk voor stuk impact op de handelingskaders zoals die vandaag voorliggen. Bovendien staat ook op Vlaams vlak de kennisontwikkeling niet stil. Onderzoek naar het gedrag van PFAS in het binnenmilieu, een HBM-studie bij jongeren in de omgeving van 3M, een koppeling tussen de gegevens uit het bloedonderzoek met de Intego-databank, het uitlogingsonderzoek: het zijn slechts enkele van de initiatieven die kunnen zorgen voor een update van normen.

En terwijl al die onderzoeken (door)lopen, krijgen de eerste concrete acties vorm. Zo is een werkgroep rond sanering gestart, die de beschikbare en innovatieve saneringstechnieken moet inventariseren voor de hele verontreinigde zone. Tegelijk gingen Lantis en 3M in overleg rond de gezamenlijke aanpak voor sanering van de werf en de industriële site. Daarbij wordt nu gekeken naar mogelijke *quick wins* en maatregelen die op korte termijn kunnen bijdragen tot het verminderen van de verspreiding van de PFAS-verontreiniging. Begin dit jaar werd ook gestart met de sanering van de site De Naeyer in Willebroek. Intussen werkte de opdrachthouder samen met 3M en de landbouworganisaties ook een tegemoetkomingsregeling uit voor landbouwers in de regio Zwijndrecht.

“We beschikken over de nodige inzichten en tools die de Vlaamse Regering toelaten om de fase van crisisbeheer af te ronden en door te schakelen naar een sterk beleid rond PFAS en persistente chemicaliën. De leidraad hiervoor moet het geactualiseerde Vlaamse PFAS-actieplan worden. Het samenwerkingsmodel met alle verschillende experts, zoals we de voorbije maanden hebben neergezet, kan daarbij doorgetrokken worden in een lange termijn-structuur om zo mee voor continuïteit te zorgen. Het Vlaams PFAS-actieplan moet bovendien vormgeven aan een duidelijke visie en strategie op middellange termijn”, besluit PFAS-opdrachthouder Karl Vrancken.